LO SOMATENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.

No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 11 de Novembre de 1902.

ANY XVII — NÚM. 4.430

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1'25
En provincias, trimestre.	„ 4 —
Extranger y Ultramar.	„ 8 —

Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.
FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

CHAMPAGNE MIRÓ Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca la de gana y de forsas, vaig prescriureli l' **Aixarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: **—Dr. Letamendi.**

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' pear.. sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco... **—...iniz**, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent **SALUD**, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.

BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur; abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.

Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuhen dirigirse á **The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.**

Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

LA CASA THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.,

domiciliada á Barcelona, fa saber que ha adquirit lo *bitllet* corresponent al **número 12,449** del sorteig de Nadal, de la Loteria Nacional, quin posa á disposició de tots aquells de sos clients que la honriu ab demandas durant los dias compresos entre 'l 1er. d' Octubre fins al 23 de Desembre d' aquest any.

La casa The Cosmo s' obliga á entregar á sos clients en l' acte del pedido una participació formal de dit número.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »

Lo propieiari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

Los catalanistas al Parlament

Madrid 8.

Si bé 'ls telegramas haurien tal vegada dat alguna noticia de lo que digné al Congrés nostre distingit amich lo diputat senyor Rusiñol, crech convenient que 'ls apreciables llegidors de Lo Somatent ho sápigan per complert. No perque 's tractés ahir d' una cosa fonamental de la nostra doctrina política, sino pera contribuir sempre á que'ls catalans, cuan menys, conegan versions auténticas del desenrotllo y defensa de las nostras ideas dins del Parlament.

Prengué la paraula 'l senyor Rusiñol, mostrantse d' acort ab lo que digué avans ,lo diputat per Tarrasa, senyor Sala, respecte als abusos que diariament cometen las companyias ferrocarrilaires del Nort y de M. Z. A., y cridá tot seguit l' atenció del ministre de Marina y del govern sobre 'l cas, que passará á l' historia, de la famosa boya de Cadaqués.

Venshoaqui tal com ho porta 'l *Diario de Sesiones del Congreso*:

"Voy á dirigir un ruego al señor Ministro de Marina, sintiendo que no se halle en el banco azul, por mas que el asunto de que voy a ocuparme tiene importancia, no solamente para el señor Ministro de Marina, si que tambien para el Gobierno.

„En el Norte de Cataluña y cerca del Cabo de Creus, existe el pueblo de Cadaqués, uno de los mas hermosos de aquella costa. En este pueblo, desde hace cerca de medio siglo, el Estado, con muy buen acierto, acordó enviar una boya y que se colocara en mitad de la bahia, donde existe un banco de arena ó de piedra, al que por desgracia van á embarrancar los vapores ó los buques que, tratando de huir de los temporales del golfo de Lyon van a guarecerse en aquella bahia. Hace, como he dicho, cincuenta años, que mandó el Gobierno la boya a Cadaqués y está en mitad de la playa desde entonces, y los barcos siguen entrando en la bahia de arribada forzosa, y siguen embarrancando de tiempo en tiempo. Pero esa boya no la ha descuydado el Estado español, porque todos los años, suele aparecer por allí un artista con un bote de color y pinta la boya. Pues bien, lo primero que pido al señor Ministro, es que traiga el expediente referente a esa boya.

„Ya comprendereis la importancia que esto tiene en los momentos en que tanto se habla de la cuestión social, en un pueblo que, á pesar de tener unos 5.000 habitantes, no tiene del Gobierno más noticias que por esta boya y por la aparición del cobrado de contribuciones cada trimestre. De tal suerte es esto así, que á esta boya han dado en llamarla los habitantes del país *el Estado* y hoy se encuentra de tal modo, que lo mismo pueden pintarla por fuera que por dentro, porque tiene unos boquetes de dos pies.

„En estos momentos, cuando nos ocupamos de las cuestiones sociales y se piensa en que el Estado sea el que resuelva los litigios entre patronos y obreros, comprendereis la importancia que para aquellos vecinos debe tener este asunto. Cuando se habla de que el Estado ha de ser el padre tutelar que ha de dirimir los litigios entre patronos y obreros, lo primero que va á ocurrir, y lo que indudablemente tendrán mucha razón aquellos vecinos en pensar señalando la boya: ¿y este ha de ser nuestro padre tutelar? Pues no tenemos fe en el Estado.„

Lo que no diu lo *Diario de Sesiones* es que'l senyor Rusiñol se vejé interrompnt cada vegada que parlá de l' Estat espanyol per exclamacions estrepitosas de desagrado, sortidas principalment del banch ministerial. Algun ministre repetí més d' un cop: *¡siempre la misma nota!*

Y es qu' aquí 'ls hi cou la llaga, y aixó es lo que volen amagar, ó disfressar cuan no poden altra cosa, los politichs del torn y 'ls periodichs que, tot censurantlos, fan sovint lo joch de llur política disolvent y sense solta.

La diputació catalanista, y per consegüent lo senyor Rusiñol, ha tingut sempre la mira

d' establir la necessaria distinció entre 'l poble español, al cual tots estimém y volém veure felis y ben governat, y 'ls homes funestos que, atribuintse la representació d' aquest noble, constitueixen lo que, ab propietat ó no, anomeném l' Estat.

Contra aquesta entitat convencional s' han dirigit y 's dirigirán constantment los trets dels dignes diputats amichs nostres, y hem de veure ab gust que persisteixin en aquesta linea de conducta, y demostrin que falsejan la veritat a grat scient los que diuhen y tornan a dir que'ls catalans som enemichs d' Espanya.

En aquest concepte, mereix, donchs, un nou aplaudiment en Rusiñol, no sols dels fills de Cadaqués, quins interessos ha defensat tan bé, sinó de tots los que desitjém la prosperitat de Catalunya y demés regions, germanas, no més obtenible ab lo triomf de nostre ideal.

Es probable qu' aquesta tarde torne á parlar lo diputat tan ben volgut dels reusenchs, pera dar explicacions molt oportunas de l' intel-ligencia resoltament establerta en la reunió d' avans d' ahir, ab los elements de la Unió Nacional.

Puch assegurar també, segur de no ser desmentit, que 'l respectable senador catalanista don Felip Bertran y Amat está dispost a aprofitar las ocasions que 's presentin a l' Alta Cambra pera desenrotllar nostre programa ab la correcció y en la forma moderada que caracterisan a l' electe de las Economicas.

Bona llevor están sembrant los nostres compatricis y en llur exemple podrán inspirarse los nous diputats y senadors que las primeras eleccions enviarán sens dubte a aquesta vila y cort a enrobustir la defensa de las aspiracions autonomistas.

S.

REVISTA DE MERCAT

Segueixen sostinguts los preus de las avenas y estant avuy animat la venta als ultims de la setmana.

Los alcohols, com indicavam en anteriors revistas, continuan aumentan sos preus d' una manera inverosimil no preveyentse per ara fins ahont arribarán.

Continuant ferms los preus dels blats en las classes extrangeras y fluixos en las del pays y Aragó.

En vins s' observa bastanta animació sostenintse los preus, sent los blanchs los més socilitats. De negres a causa de la escassetat de cullita del pays s' efectuan operacions en classes d' Aragó y Alicant.

Los olis continuan sostinguts y am tendencia a aument de preus en las classes finas. Segons noticias qu' es reben de Niza y Génova cada dia son més ferms los preus en aquells mercats assegurantse que las classes *superfina* y *extra* se cotisarán aquet avuy a preus elevats.

S' han venut algunas partidas d' olivas d' Urgell y de nostra comarca pagantse entre 9 y 1|2 y 10 pessetas cortera.

Els preus corrents del mercat celebrat ahir foren los seguents:

Atmetlla.—Molla de 40 á 54 pessetas los 50'50 kilos. Comuna á 16 á 18 pessetas cortera de 70 litros. Esperansa de 20 á 22.

Avellanas.—Propietari á 35 pessetas la nova lo sach de 58'40 kilos, porgada á 37, negreta escullida á 42; grá 1.ª á 55 pessetas y 2.ª á 53 quintá de 41'60 kis.

Anissats.—Par de vi rectificat concentrat doble de 19 1|2° á 57 duros la bota de 480 litros. Sencill 17 1|2° á 47. Corrent concentrat doble 19 1|2 á 55 duros la bota de 480 litros, sencill 17 1|2° á 45, duros t. ó b. Tarragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 á 19 pessetas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del pais de 13 a 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 19° á 52 duros la bota de 450 litros, de 18° á 49 1|2 duros ab casco y s. ó b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 35° á 87 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 á 40° á 104 duros, los 500 litros segons marcas Valencians rectificats de 39 á 40° á 110 duros, aragonesos a 112 duros los 500 litros sense casco.

Garrofas.—a 22 rals quintá las novas; y a 36 rals quintá las vellas.

Moresch.—Bianchs del pais a 14 pessetas cortera. Grochs de 14 á 14'50.

Mistelas.—Negra del camp a 40 pesetas carga. Priorat a 46. Blancas de 34 á 45.

Olis.—Del camp de 17 a 18 rals cortá, Urgell de 14 á 15 rals. Andalusos de 13 y 1|2 á 13 y 3|4 rals.

Ordi.—de 6 a 6'50 pessetas cortera de 70 litros.

Patatas.—á 4 pessetas quintá.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 7 á 8 rals grau y carga. Verges rosats de 7 á 8. Ensofrats de 7 a 8 Priorat superior á 40 pessetas carga.

Blanchs de 10 á 15° forsa de 6 á 6 1|2 grau y carga. Ensofrats de 7 y 1|2 a 8.

Reus, 10 Novembre.

Secció oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE REUS

Havent acudit a aquest Ajuntament don Pere Fonts Llauradó en solicitut de permís pera sustituir ab un motor eléctrich la máquina de vapor que te instalada en la casa de sa propietat del carrer de Sant Vicens número 16; aquesta Alcaldia per decret d' aquesta fetxa ha acordat publicarho en cumpliment de lo preceptuat per l' article 377 de las Ordenanzas Municipals, á fi de que las personas interesadas puguin presentar sas reclamacions dintre 'l terme de 8 dias en lo Negociat de Foment de las Oficinas Municipals, en la cual estarán de manifest l' expedient y planos de referencia.

Reus 10 de Novembre de 1902.—L' Alcalde, Joseph Casaguaida.

REGISTRE CIVIL

del dia 10 de Novembre de 1902

Naixements

Antonia Verge Boqué.—Antonia Alsina Cailá.—Raimunda Martí Rom.

Matrimonis

Miquel Penas, ab Rosa Mañé.—Miquel Llopis, ab Isabel Vives.

Defuncions

Josepha Ferré, 4 anys, Girada 3.—Pere Soronellas, 78 anys, Mar 10.—Victoria Rius, 27 anys, Estrella 4.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 10 de Novembre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	756	69			Nuvul
15	754	69		2	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS Máxim	Mínim	Ter. tip.	VEN Direcció	NUVOLS Clase	Cantit.
9	Sol 23	9	13	NO.	cum	0·9
15	Som 18		16	NO.	N y C	0·3

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Martí

Sant de demá.—S. Martí

Surt lo SOL á las 6 h. y 43 m. y 's pon a las 4 h. 45 m.; surt la LLUNA a las 2 h. 17 m. y 's pon a las 1 h. 42 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

CRONICA

Lo SOMATENT se ven á Barcelona en lo kiosko «El Sol», Rambla del Centro.

—

Favorescuda per escullida concurrencia se vegé la sessió teatral íntima que tingué lloch en la "Lliga Catalanista„ lo prop passat diumenge.

Los joves aficionats que treballaren en la execusió de las obras presentadas donaren plena mostra de sa bona voluntat, la que unida al amor que senten per l' art que conrehuan lograren presentar un armonich conjunt, no flaqueijant ningú dintre 'l seu terreno y emportantsen tots lo premi del aplaudiment.

La primera obra fou interpretada per la senyoreta Castilla y 'ls senyors Rossell y Lopez y la última per la mateixa senyoreta Castilla y 'ls senyors Lopez, Gasol, Barba, Aguilá, Rabasa y Rossell.

Lo senyor Barba representá un monolech comich y ab ell pogué 'l públich apreciar lo que val tan estudiós aficionat.

En totas las obras s' hi vegé la bona direcció del senyor Lopez, direcció facil quant se tracta de dirigir a aficionats tant coneixedors de la escena y plens de bonas cualitats com los senyors Gasol, Barba, Rosell y demés que componen la secció dramática de la "Lliga„.

S' amenisá la sessió ab algunas audicions de fonógrafo.

En conjunt, resultá una festa íntima molt simpática y 'l públich ne sortí molt ben impresionat y esperant lo diumenge vinent pera tornar a la "Lliga", lo que no te res de particular perque los socis de la mateixa s' anirán habituan a aquesta mena d' actes que a la vegada que son altament profitosos y venen a cumplir una de las missions que está encomenada als que traballen pera 'l renaixement de nostra Patria, (la de popularisar nostre propia literatura) reuneixen l' atractiu y amenitat que 'l públich en general tant estima.

—

Ab regular animació se celebrá ahir lo mercat setmanal en aquesta ciutat, haventsehi fet transaccions d' alguna importancia.

—

Hem rebut lo número set del setmanari popular catalá "La Dida", de Barcelona, quin, a més d' un tex escullit, publica setze planas del drama "L' Escolanet de la Pobla.

—

S' ha publicat lo número 7 de la revista quinzenal d' Agricultura "La Comarca„ que veu la llum en aquesta ciutat.

Dit número apareix notablement millorat. Ho celebrém.

—

Ab motiu de ser ahir lo dia del sorteig de la rifa del 10 d'aquest mes a Madrid, ab quina entran las dels ramellets d' aquesta ciutat, regná ahir gran animació entre nostres convehins al arribar ahir vespre los diaris de Barcelona que portavan la llista del sorteig.

—

Durant lo passat mes d' Octubre s' han embarcat en lo vehí port de Tarragona: 1.510 bocoys, 12 botas, 110 mitjas, 49 cuarts y 226 barrils d' oli.

1.416 bocoys, 2345 botas, 1.172 mitjas, 1.931 cuarts y 1.558 barrils de ví; 29.153 sachs avellana y 12.431 sachs d' atmetlla.

—

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 1270'45.

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er
TARRAGONA

—

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tant desitjada salud. Pera mes detalls, llegeixis á la 4.ª plana "Milagrosos confites ó Injecció antivenérea y Roob anti sifilitich COSTANZI„.

—

Un dels acontetxements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que torna 'ls cabells blanchs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.ª-BARCELONA

Secció literaria

COMIAT

Es morta. Somni ho creuria;
peró es fatal la rahó.
Avuy, al naixe 'l nou dia,
encara ha eixit al balcó.

L' atrean una volada
de xiu-xiuhayres aucells,
y l' ayre de matinada
li removia 'ls cabells.

En el seu rostre 's notava
la pesadesa del dol,
y son esguart se filtrava
cercant l' anyorat consol.

Era de flama tant viva,
que s' ha filtrat en mon Sí
una tristor compassiva
com may la pugui sentí.

Vegent la llum renaixenta
potser s' haurá avergonyit,
puig s' ha girat amatenta,
entrantsen dintre, seguit.

Per la portella entre-oberta,
s' ha vist l' estancia del pis
banyantse en la claró incerta
d' un llum de flam malaltís.

PLACIT VIDAL ROSICH.

Barcelona, Agost del 1900.

BARCELONA

Del meu romiatje

Cansat d' estar á casa, ont les meus alenades familiars em distrauen suptilment de tot això qu' el mon en diu caborias i jo no se com anomenarho, entorpeit per les parets de la cambra ont les imatjes santas i paganas hi palpitan portant recorts i somnis, i a la temptadora bonança del dia, he sortit de casa. Era l' hora lluminosa de la tarde, l' *aprés diner* que dirian els francesos; eren les tres. Les Rambles, an aquest, hora, tenen un caracter especial. Els barris obrers un altre. Les Ramblas son bellugadissas; els barris obrers quets. I es comprén, perque en aquell hora, d' entada en els magatçems, en els tallers de modistas, i en casi totes les oficinas, en cuan respiran aquets esclaus de barret, aquets obrers vestits de senyor, aquesta classe mitja tant enaltidora... He traspassat les Rambles i en bona fé que am aquets empleats he tingut mirades de despreci... Ells volen entendre am tot; passan per il-lustrats, per inteligents, per poderosos, per elegants! Ells son els qu' animan aquets centres recreatius qu' en diuhen "Societats„ I vaia una Societat! Els sentin parlar, i a mes de ser mal parlats, descobreixen la crasa ignorancia. Son pedants i orgullosos. Orgullosos? De qué? Seguramen del sou mensual que no arriva a ben calsarlos. Ells son els sarauistas, els *chics*; ells forman part d' aquest públic d' oficina que llegeig a Paul de Kock i s' afarta de periodics *il-lustrats*, ont les animes rudes qu' es animan, s'extenen plenament en sos desitjos...

Ells son els que aplandeixen el *género chico* am efussió, i a les orelles de les modistetes, hi fan oir paraulas líbricas, ruborisants, desvergonyidas, que impresionan llur esperit delicat, am taques de descaro i desvergonya...

Ellas me fan llàstima. I al contemplarlas bellas, desimoltas, rient esclatadament i balançejant el cos, me fan l' efecte de papellonas qu' es creman les ales... I en l' efussió del trevall, omplen també de rialles el taller... i llurs vialles son com flors en una tomba, com per les llagrimalls en un rostre, com queixes en un silenci, que ho hermossejan tristament, am desfalliments d' agonia...

He anat Rambles avall, i l' inconciencia de las meves cames m' han dut al moll... Aquella fondalada de mar, sembla quelcòm que visqui, sembla un ser qu' agonitça am un sorpir interminable... I les barques, els vaixells, tot te un tó clá de marina, i un sabor fresc de platja... El sol se llomenava clarament en les aigües platejades... els descarregadors, bruts, negres, fatigats, entre polsim de vapor d' aigua, de farina, de carbó, semblan guomos fets fets homes, que cerquin un tresor inalcansable... I he neguitejat allí, i m'he anat al Parc.

Aquells jardins amples, sols, verts, quiets, sinó fossen tant aprop de la terra em farian anyoral un cel... i no es que sigan bells, d'una bellesa encantadora, es que lo que m' encanta, es aquella quietut llanguida que tenen, aquell deix com si haguessin sigut esplendits algun dia, es que s' em figura que llurs animas pululen per allí am l' anyorança de lo no fruit.

No he trovat cap amic ni a les Rambles ni al Parc. He fet via tot sol, am la companyia dels meus soliloquis... i el recort d' aquell mar engabiat, limitat, encadenadament oprimit del moll, s' ha desvanescut a la placida contemplació del mar gran, cantador, aimant de les platjes i dels cels... La Secció marítima del Parc, es un paratje ben joliu... un sortidor que murmura i un mar que canta, un sorral que s' esquifa a les petjades de tothom, i una platja interminablement bellugadissa que revifa de vida... i un cel aplomadic, llarc, interminable, extenentse al damunt de la testa.

I he passat pel devant de la col-lecció soològica. Cualsevulga diria que les besties aquelles tenen quelcóm de persona, ó que la gent que s' hi encanta, hi juga, hi parla com si hi converses, té també quelcóm del esperit d' elles... Docilas, pacientas, ressignadas, qu' en deuen anyorar de boscos i de deserts, de monts i de planuras, de cans, de cels, i d' heritzons... y els deuen anyorar am tot i no coneixels, quelcom aixís com la recança d' un bé que no s' ha tingut, i s' anyora per que no 's pot obtindrer!

I els desmais, els olms, els boixos, els eucaliptos, les acacies, i els platanos bords, deixavea caurer llanguidament ses testes somniadoras, testes d' artistes gegantins que moren inconeguts, sense la llum de la gloria!

I al tornar a trovarme entre el bullici de la ciutat, era al caient de la tarde. La ciutat illuminada, fà recordar les tombes qu' es desepoltan; i la gent del ben viure, vestits el-legantement, am el rostre blanc i desdenyós, passan i tornen a passar, am cares de soperbia...

I he anat pel passeig, sol, meditabond, com flò marcida entre les biauxes de les altres flors, i en el mitj del passeig, plé de llum y d' elegancia, m' ha cridat una veu femenina, que s' ha fos en l' anima com balsam espiritual... I uns llavis m' han somrigut, uns ulls m' han mirat, un anima senzilla m' ha envolcaliat de tendresa, d'ignocencia, de puerilitat, quelcòm que diu un efecte inconscient, quel còm que fá estimar portat per una contemplació i un encantament de criatura..

I per primera vegada, en tota la tarde, he somrigut d' alegria...

ALPHONS MASERAS.

LA PAGESETA

Sota d' un cel brillant
l' arbreda exuberant
creix ab tota l' ufana,
y en mitj de la verdó
brilla l' ostentació
d' una masia blanca.

Y en la terra frescal
lo temps primaveral
impera ab sa florida
fins que l' Istiu ardent
fructifica, naixent
sota d' un cel benigne.

Avuy al dematí,
dintre del teu jardí
l' oraneta cantava,
y 'l dia ab el seu cant
anava despertant...
Tu potser somniavas.

Y ha vibrat un moment
l' ayre pel firmament...
tu has obert la finestra,
y has vist ab gran anhel
la rodona del cel
devallant a la terra.

Y ab lo cor palpitant
has gandit un instant
l' ayre de matinada,
mentres el sol ixent
t' ha besat dolsament
venint per sobre els arbres.

Després te 'n has anat
deixant de bat a bat
oberta la finestra,
y has baixat ab dalit
descoberta del pit,
la caballera estesa.

Y has anat allá al prat
hon el blat engarbat
reposa nit y dia,
y tu sola, passant,
recullias cantant
l' empall y las espigas.

Jo, baix al cap de-vall,
feya 'l darrer crestall
a la meva sembrada,
y al tindrel acabat,
com sempre enemorat
he vingut a trovarte.

Tu, al veurem arrivar,
has parat de cantar
somrihentme amorosa,
y al moment hem parlat
del rostoll y del blat,
y de l' espiga rossa.

Prompte ens hem assegut,
y una fruyta ha caygut
de dalt de la brancada,
y haventla recullit,
ens ha l' havem partit
de l' una boca a l' altre.

Quan bo es lo fruyt madú
menjantmel entre tu
y entre tanta ventura,
besante cada instant
entremitj de l' encant
que 'ns dona la Natura.

ANTON ISERN.

Alcover, 1901.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	73'57	BARCELONA	
Amortisable 5 p 0/0	94'87	Francs	33'60
Colonial	—'—	Lliuras	33'60
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	59'50	Interior	73'55
Alicants	97'80	Francs	33'50
Orenses	30'75	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'37	Exterior	85'60
Id. Almansa 5 0/0	104'—	Norts	209'
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	346'

Descompte de cupons.—Anticipo per titols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables favoresent en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73'62	Cubas del 68	—'—
Colonial	—'—	Cubas del 90	—'—
Orenses	30'75	Amortisable	94'90
Norts	59'40	Ob. 5 p % Almansa	104'12
Alicants	97'40	Id. 3 p % Fransas	58'50
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p % Orense	50'87

PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	73'57

— GIROS —

Paris	33'60	Londres	33'60

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—'—
Portugués	—'—
Rio Tinto.	—'—
Norts.	—'—
Alicants.	—'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

—

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	*Diner*	*Paper*
Londres 90 d/f	—'—	33'10	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d/v	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	33'48	—'—
Paris 90 d/v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d/f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	—'—	33'15
Marsella 90 d/f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d/v.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	—'—	—'—
Perpignan 90 d/f.			
" 8 d/v.			
" vista.			
Hamburgo 90 d/f.	'	'	'
" 8 d/v.	'	'	'

Cambi anterior de Valors locals	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
Gas Reusense.	650		
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Cotons.	120		
C. Reusense de Tranvias.	30		
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	510		
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

ANUNCIS PARTICULARS

AVÍS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos *landeaus*, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga lleugeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als *masos*.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Alen

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor**. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anasterichs avuy coneguts

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ

Carrer Osset núm. 1, pis primer,

cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lluinat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

Empresa Hidrofórica á Reus

A tenor de lo acordat ab la aprobació dels Estatuts y prórroga de la Societat en l' article adicional dels mateixos, se convoca als senyors Accionistas a Junta General Extraordinaria pera lo dinmenge dia 16 del corrent a dos quarts de deu del matí, al carrer de Castelar, número 18, pis 2n., en la que 's llegirá la escritura social otorgada, examen y aprobació de balans y elecció de Junta Directiva.

Si algun senyor Accionista per cualsevol circunstancia deisés de rebrer la papeleta de assistencia a la Junta, podrá recullirla de 12 a 2 durant los dias del 12 al 15 inclusius, en lo carrer de Castelar, núm. 18 pis 2on.

Lo que per acort de la Junta Directiva y de ordre del senyor President se comunica als efectes consegüents.

Reus 8 de Novembre de 1902.—Lo Secretari.

TELEGRAMAS

Madrid 10.

Estatuts en Catalá

L' Albert Rusiñol ha telafonat a Barcelona dihent que's presentin al gobern civil los estatuts redactats en catalá que foren rebutjats, acompanyats d' una copia que ha de quedar en aquell centre, y adverteix que se l' avisi en lo cas de que 'l senyor Manzano oposi alguna dificultat pera 'l registre dels esmentats estatuts, a fí de tractar la cuestió al Congrés y exigir del Gobern ordres terminants.

Caixa Nacional d' Estalvis

Un periòdich de finansas diu que 'l senyor Rodrigañez presentará a las Cambras son projecte creant la Caixa Nacional d' Estalvis.

De totas las operacions se n' encarregará y las fará de franch la Companyia de Tabachs.

Expedient

Lo ministre d' Agricultura ha manat suprimir l' expedient de Ortiguela que va demanarli 'l senyor Gaset, a fi de repartirlo entre 'ls diputats durant la sessió de la Cambra.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí;	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí;	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí;	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí;	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "		

Lo tren que va col-locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí;	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.		"	1'39 "

Lo tren que va col-locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí;	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida	Correu	7'45 matí;	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 'l dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde á las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—11'04. A la tarde á las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimeres y divendres á las 12.

Diposit general, carrer d'Aragó 402, Barcelona

DESCUBRIMENT IMPORTANTÍSSIM

L' eminent Dr. A. Charles Lambert de París, després de profond estudi sobre las enfermetats venéreas y sifilíticas, ha trobat lo medo de curarlas radicalment no sols sens fer l' us del "Mercuri", sino cuan també aquellas enfermetats contretas per l' us d' éll. Lo tractament es sencillíssim y las fórmulas son purament vegetals, donchs sa composició no es altre que herbes medicinals de la India y las presenta en la forma següent: Las Pildoras Charles Lambert curan purgacions, estrenyiment de l' urina, fluix blanch de la dona y gota militar. La Injecció Charles Lambert ta d' usás al mateix temps que las píldoras perque la curació sigui mes radical y mes prompte.

L' Elixir Ch. Lambert es un gran medicament y eficasíssim pera la completa destrucció de tot bacillo sifilitich y llimpia ab son us la sang impura deixantla en son estat normal lliure de tot virus y donat salut y inmunitat pera que 's reprodueixi tant terrible enfermetat, y deu pendrers com a complement del tractament una vegada que la purgació etc. hagi desaparescut.

Preu de las píldoras ptas. 4'50.—La Injecció 3'80 y l' Elixir 3'80.

De venta en totas las bonas farmacias; a Reus Anton Serra, Farmaceutich.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE NOVEMBRE DE 1902

LÌNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Novembre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

ITALIE

LÍNEA PERA 'L BRASIL

Sortirá de Barcelona lo día 5 de Novembre pera Bahia Río Janeiro y Santos, lo grandiós y acreditat vapor francés

NIVERNAIS

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse à D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del **Elixir Verdi**.—No 's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d' aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuhen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' **Elixir Verdi** es un tònich analéptich: es á dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y á això tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigororosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' **Elixir Verdi** se troba de venta en totas las farmacias à dos pessetas frasco.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40—REUS

Novetats en corbatería, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, cigarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

TALLER DE ESCULPTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS